DOMSTOLENS DOM

den 11 juli 2002 *

I mål C-60/00,

angående en begäran enligt artikel 234 EG, från Immigration Appeal Tribunal (Förenade kungariket), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Mary Carpenter

och

Secretary of State for the Home Department,

angående tolkningen av artikel 49 EG och rådets direktiv 73/148/EEG av den 21 maj 1973 om avskaffande av restriktioner för rörlighet och bosättning inom gemenskapen för medborgare i medlemsstaterna i fråga om etablering och tillhandahållande av tjänster (EGT L 172, s. 14; svensk specialutgåva, område 6, volym 1, s. 135)

* Rättegångsspråk: engelska.

meddelar

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden G.C. Rodríguez Iglesias, avdelningsordförandena N. Colneric och S. von Bahr samt domarna C. Gulmann, D.A.O. Edward, J.-P. Puissochet, M. Wathelet, R. Schintgen och J.N. Cunha Rodrigues (referent),

generaladvokat: C. Stix-Hackl,

justitiesekreterare: avdelningsdirektören H.A. Rühl,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

— Mary Carpenter, genom J. Walsh, barrister, befullmäktigad av J. Wyman, solicitor,

— Förenade kungarikets regering, genom G. Amodeo, i egenskap av ombud, biträdd av D. Wyatt, QC,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom N. Yerrell, i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid förhandlingen den 29 maj 2001 av: Mary Carpenter, företrädd av J. Walsh, Förenade kungarikets regering, företrädd av R. Magrill i egenskap av ombud, biträdd av D. Wyatt, samt kommissionen, företrädd av N. Yerrell och H. Michard, i egenskap av ombud,

och efter att den 13 september 2001 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Immigration Appeal Tribunal har, genom beslut av den 16 december 1999 som inkom till domstolens kansli den 21 februari 2000, i enlighet med artikel 234 EG ställt en fråga om tolkningen av artikel 49 EG och rådets direktiv 73/148/EEG av den 21 maj 1973 om avskaffande av restriktioner för rörlighet och bosättning inom gemenskapen för medborgare i medlemsstaterna i fråga om etablering och tillhandahållande av tjänster (EGT L 172, s. 14, svensk specialutgåva, område 6, volym 1, s. 135, nedan kallat direktivet).

2 Frågan har uppkommit i en tvist mellan filippinska medborgaren Mary Carpenter och Secretary of State for the Home Department (nedan kallad Secretary of State) angående Mary Carpenters rätt att uppehålla sig i Förenade kungariket.

Tillämpliga bestämmelser

Den gemenskapsrättsliga lagstiftningen

3 I artikel 49 första stycket EG föreskrivs följande:

"Inom ramen för nedanstående bestämmelser skall inskränkningar i friheten att tillhandahålla tjänster inom gemenskapen förbjudas beträffande medborgare i medlemsstater som har etablerat sig i en annan stat inom gemenskapen än mottagaren av tjänsten."

4 I första skälet i direktivet anges följande:

"Den fria rörligheten för personer enligt bestämmelserna i fördraget och de allmänna handlingsprogrammen för upphävande av begränsningar av etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster medför att restriktioner måste avskaffas för rörlighet och bosättning inom gemenskapen för medborgare i medlemsstaterna som vill etablera sig eller tillhandahålla tjänster inom en annan medlemsstats territorium".

5 I artikel 1.1 i direktivet stadgas följande:

"Medlemsstaterna skall i överensstämmelse med detta direktiv avskaffa restriktioner för rörlighet och bosättning för

a) medborgare i en medlemsstat som har etablerat sig eller som önskar etablera sig i en annan medlemsstat för att driva egen rörelse eller som önskar tillhandahålla tjänster i denna stat,

b) medborgare i medlemsstaterna som önskar bege sig till en annan medlemsstat som mottagare av tjänster,

c) sådana medborgares make och barn under tjugoett års ålder oavsett deras nationalitet,

d) släktingar i efterföljande eller föregående led till sådana medborgare och till deras make som är beroende av dem, oavsett deras nationalitet."

6 I artikel 4.2 första stycket i direktivet anges följande:

"Personer som tillhandahåller och mottar tjänster skall ha uppehållstillstånd under lika lång tid som tjänsterna utförs."

Den nationella lagstiftningen

7 Av Immigration Act 1971 (1971 års utlänningslag) och United Kingdom Immigration Rules (House of Commons Paper 395) (bestämmelser om invandring som antogs av Förenade kungarikets parlament år 1994, nedan kallade Immigration Rules) framgår att personer som inte är brittiska medborgare som regel inte får resa in i eller uppehålla sig i Förenade kungariket utan tillstånd. Sådana tillstånd kallas inresetillstånd respektive uppehållstillstånd.

8 I Section 7 (1) i Immigration Act 1988 (1988 års utlänningslag) stadgas följande:

"Tillstånd enligt [Immigration Act 1971] att resa in i eller uppehålla sig i Förenade kungariket skall inte krävas av personer som enligt en tvingande gemenskapsrätt eller bestämmelser i enlighet med Section 2.2 i European Communities Act 1972 (1972 års lag om Europeiska gemenskaperna) har rätt härtill."

9 Punkt 281 i Immigration Rules innehåller en uppräkning av de villkor som skall vara uppfyllda för att en person skall beviljas tillstånd att resa in i Förenade kungariket i egenskap av make till en person som befinner sig och är etablerad i Förenade kungariket. I första stycket punkt vi anges att sökanden skall inneha ett av Förenade kungariket utfärdat giltigt intyg (entry clearance) för inresa i egenskap av make. Personer som befinner sig i Förenade kungariket och som innehar ett inrese- eller uppehållstillstånd i en annan egenskap får dock övergå till att omfattas av kategorin make om de uppfyller villkoren i punkt 284 i Immigration Rules.

10 I punkt 284 i Immigration Rules anges villkoren för att få förlängt tillstånd att uppehålla sig i Förenade kungariket i egenskap av make till en person som befinner sig och är etablerad i Förenade kungariket. I punkt 284 i föreskrivs att sökanden skall inneha ett begränsat tillstånd att uppehålla sig i Förenade kungariket — innefattande ett inresetillstånd — och i punkt 284 iv stadgas att sökanden inte får ha uppehållit sig i landet i strid med utlänningslagstiftningen.

11 I Section 3.5 a i Immigration Act 1971 anges de allmänna bestämmelserna om utvisning (deportation) ur Förenade kungariket. I lagrummet stadgas följande:

"En person som inte är brittisk medborgare skall utvisas ur Förenade kungariket

a) om han endast har beviljats ett begränsat inrese- eller uppehållstillstånd och inte uppfyller ett villkor knutet till tillståndet eller kvarstannar utöver den tid som beviljats i tillståndet..."

12 Vad särskilt angår utvisningen av brittiska medborgares makar är Secretary of State enligt punkt 364 i Immigration Rules skyldig att beakta de särskilda omständigheterna i varje enskilt fall innan den meddelar avgöranden i frågor om utvisning. I en allmän politisk deklaration (DP 3/96) anges emellertid de omständigheter under vilka Secretary of State i princip kan bevilja sådana makar uppehållstillstånd som kan utvisas eller som olovligen uppehåller sig i landet. I punkt 5 i deklarationen uppställs som allmän regel att utvisning normalt inte får ske då berörd person har ingått ett äkta och varaktigt äktenskap med en person

som är bosatt i Förenade kungariket och då makarna sedan giftermålet under en sammanhängande tid av minst två år före utvisningsförfarandets början har levt tillsammans i Förenade kungariket. I deklarationen anges vidare att det inte är rimligt att förvänta sig att den i Förenade kungariket bosatta personen skall följa med sin make i händelse av utvisning.

Tvisten vid den nationella domstolen

13 Filippinska medborgaren Mary Carpenter beviljades den 18 september 1994 tillstånd att för en tid av sex månader resa in i Förenade kungariket i egenskap av besökare (visitor). Hon stannade kvar i Förenade kungariket efter det att denna tid hade löpt ut och underlät att begära förlängning av sitt uppehållstillstånd. Den 22 maj 1996 gifte hon sig med brittiske medborgaren Peter Carpenter.

14 Av den hänskjutande domstolens beslut framgår att Peter Carpenter driver ett företag som säljer annonsplatser i medicinska och vetenskapliga tidskrifter och tillhandahåller dessa tidskrifters redaktörer olika administrativa och publicistiska tjänster. Företaget är etablerat i Förenade kungariket, där också redaktörerna för de tidskrifter i vilka företaget säljer annonsplatser är etablerade. En beaktansvärd andel av företagets affärer genomförs med annonsörer som är etablerade i andra medlemsstater i Europeiska gemenskapen som motparter. Peter Carpenter reser å sitt företags vägnar till andra medlemsstater.

15 Den 15 juli 1996 ansökte Mary Carpenter hos Secretary of State om tillstånd att uppehålla sig i Förenade kungariket i egenskap av maka till en medborgare i denna medlemsstat. Secretary of State avslog ansökan genom beslut av den 21 juli 1997.

16 Secretary of State beslutade dessutom att Mary Carpenter skulle utvisas till Filippinerna. Enligt detta beslut bereds Mary Carpenter möjlighet att självmant lämna Förenade kungariket. Om hon inte gör detta kommer Secretary of State att meddela beslut om verkställighet av utvisningen, vilket Mary Carpenter måste få till stånd en återkallelse av innan hon kan begära tillstånd att resa in i Förenade kungariket i egenskap av maka till en brittisk medborgare.

17 Mary Carpenter överklagade utvisningsbeslutet till Immigration Adjudicator (Förenade kungariket) under åberopande av att Secretary of State inte var behörig att utvisa henne eftersom hon enligt gemenskapsrätten hade rätt att uppehålla sig i Förenade kungariket. Hon gjorde gällande att hennes man å sitt företags vägnar måste resa omkring i andra medlemsstater för att tillhandahålla och ta emot tjänster och att han lättare kunde göra detta sedan Mary Carpenter hade börjat ta hand om hans barn från ett tidigare förhållande. Utvisningen av Mary Carpenter skulle därför innebära en inskränkning av Peter Carpenters rätt att utföra och ta emot tjänster.

18 Immigration Adjudicator fann att Mary Carpenters äktenskap var äkta och att hon spelade en viktig roll i sina styvbarns uppfostran. Immigration Adjudicator fann vidare att Mary Carpenter indirekt kunde anses ligga bakom de växande framgångarna i mannens företag och att hennes man tillhandahöll tjänster i den mening som avses i gemenskapsrätten. Enligt Immigration Adjudicator har Peter Carpenter rätt att bege sig till andra medlemsstater för att där tillhandahålla tjänster och för detta ändamål åtföljas av sin hustru. Peter Carpenter kan dock inte anses utöva någon fri rörlighet av något slag i den mening som avses i gemenskapsrätten när han är bosatt i Förenade kungariket. Immigration Adjudicator lämnade därför i beslut av den 10 juni 1998 Mary Carpenters överklagande utan bifall.

19 Immigration Appeal Tribunal, till vilken Mary Carpenter har överklagat, anser att den gemenskapsrättsliga fråga som väckts där är huruvida Secretary of States beslut att vägra Mary Carpenter uppehållstillstånd och att utvisa henne strider mot gemenskapsrätten, och då i synnerhet mot artikel 49 EG och/eller direktivet,

med hänsyn dels till att Peter Carpenter utövar sin frihet att tillhandahålla tjänster i andra medlemsstater, dels till att Mary Carpenters vård av barnen och hemmet indirekt kan bistå och hjälpa Peter Carpenter i hans utövande av sina rättigheter enligt artikel 49 EG genom att ge honom ett ekonomiskt bistånd som gör det möjligt för honom att ägna mer tid åt sitt företag.

20 Immigration Appeal Tribunal, som ansåg att lösningen av tvisten var beroende av tolkningen av gemenskapsrätten, beslutade att förklara målet vilande och att ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

”Om

a) en medborgare i en medlemsstat, som är etablerad i den medlemsstaten och som tillhandahåller tjänster till personer i andra medlemsstater,

b) har en make som inte är medborgare i någon medlemsstat,

kan den make som inte är gemenskapsmedborgare då med stöd av

i) artikel 49 EG och/eller

ii) rådets direktiv 73/148/EEG av den 21 maj 1973 om avskaffande av restriktioner för rörlighet och bosättning inom gemenskapen för medborgare i medlemsstaterna i fråga om etablering och tillhandahållande av tjänster,

erhålla rätt att uppehålla sig med sin make i den medlemsstat där denne har sitt ursprung?

Är svaret på frågan ett annat om den make som inte är medborgare i en medlemsstat indirekt bistår den make som är medborgare i medlemsstaten i hans tillhandahållande av tjänster i andra medlemsstater genom att ombesörja vård av barn?"

Tolkningsfrågan

Yttranden som inkommit till domstolen

21 Mary Carpenter har medgett att hon inte har någon självständig rätt att uppehålla sig i någon medlemsstat men har gjort gällande att hennes rättigheter härrör från de rättigheter som Peter Carpenter har att tillhandahålla tjänster och fritt röra sig inom Europeiska unionen. Enligt Mary Carpenter har hennes man rätt att bedriva sin verksamhet inom hela den inre marknaden utan olagliga inskränkningar. Om Mary Carpenter utvisades skulle antingen Peter Carpenter bli tvungen att bosätta sig tillsammans med henne i Filippinerna, eller — om han stannade kvar i Förenade kungariket — skulle medlemmarna i kärnfamiljen skiljas åt. I båda fallen skulle Peter Carpenters yrkesmässiga verksamhet

påverkas. Dessutom kan det inte påstås att den inskränkning i Peter Carpenters frihet att tillhandahålla tjänster som skulle ske om hans hustru utvisades vara av endast inhemskt slag eftersom han tillhandahåller tjänster inom hela den inre marknaden.

22 Enligt Förenade kungarikets regering innebär bestämmelserna i direktivet exempelvis att en brittisk medborgare som vill tillhandahålla tjänster i en annan medlemsstat har rätt att uppehålla sig i denna stat under den tid som tjänster tillhandahålls och att hans maka också har rätt att uppehålla sig där under samma period. Av dessa bestämmelser följer dock ingen rätt att uppehålla sig på Förenade kungarikets territorium vare sig för sådana brittiska medborgare som under alla omständigheter har en sådan rätt enligt inhemsk rätt eller för deras makar. Domstolen har bekräftat denna tolkning i dom av den 7 juli 1992 i mål C-370/90, Singh (REG 1992, s. I-4265, punkterna 17 och 18; svensk special-utgåva, volym 13, s. 19).

23 Förenade kungarikets regering har erinrat om att domstolen i dom av den 27 juni 1996 i mål C-107/94, Asscher (REG 1996, s. I-3089), har prövat frågan huruvida en medborgare i en medlemsstat, som utövar verksamhet som egenföretagare i en annan medlemsstat där han uppehåller sig, kan åberopa bestämmelserna i artikel 52 i EG-fördraget (nu artikel 43 EG i ändrad lydelse) i förhållande till den medlemsstat där han har sitt ursprung och på vars territorium han utövar annan verksamhet som egenföretagare. I punkt 32 i den domen fann domstolen att även om bestämmelserna i fördraget avseende friheten att etablera sig inte är tillämpliga på rent interna förhållanden i en medlemsstat kan likväl lydelsen av artikel 52 i fördraget inte tolkas på så sätt att en viss medlemsstats egna medborgare hindras från att åberopa gemenskapsrätten, då dessa på grund av sitt handlande, i förhållande till den stat där de är medborgare, befinner sig i en situation som kan jämställas med den som samtliga andra personer befinner sig i vilka har rättigheter och friheter som är säkerställda genom fördraget.

24 Eftersom Peter Carpenter inte har utövat sin rätt till fri rörlighet kan hans hustru inte åberopa domarna i de ovannämnda målen Singh och Asscher. Följaktligen kan en person i Mary Carpenters situation inte åberopa någon rätt enligt gemenskapsrätten att resa in eller uppehålla sig i Förenade kungariket.

25 Enligt kommissionen bör en tydlig åtskillnad göras mellan Mary Carpenters situation och den situation som den person befinner sig i som är make till en medborgare i en medlemsstat som har utövat sin rätt till fri rörlighet och lämnat sin ursprungsmedlemsstat för att bosätta sig eller arbeta i en annan medlemsstat.

26 I sistnämnda fall skulle maken oberoende av medborgarskap utan tvivel omfattas av gemenskapsrätten och ha rätt att bosätta sig tillsammans med medborgaren i en medlemsstat i värdmedlemsstaten eftersom medborgaren i fråga i annat fall skulle kunna avskräckas från att utöva sin rätt till fri rörlighet. Som domstolen fann i punkt 23 i domen i det ovannämnda målet Singh, bör maken till medborgare i en medlemsstat, när medborgaren återvänder till sitt ursprungsland, åtminstone ha samma rätt till inresa och uppehållstillstånd som vederbörande skulle tillerkännas enligt gemenskapsrätten om hans eller hennes make valde att resa in och uppehålla sig i en annan medlemsstat.

27 Den princip som anges i punkt 23 i domen i det ovannämnda målet Singh kan däremot inte tillämpas på en situation som den som är aktuell i målet vid den nationella domstolen, där medborgaren i en medlemsstat aldrig har sökt bosätta sig i en annan medlemsstat med sin maka, utan endast tillhandahåller tjänster från sin ursprungsstat. Kommissionen har antytt att en sådan situation snarare borde betraktas som en inhemsk angelägenhet i den mening som avses i dom av den 27 oktober 1982 i de förenade målen 35/82 och 36/82, Morson och Jhanjan (REG 1982, s. 3723; svensk specialutgåva, volym 6, s. 555), och att frågan om Mary Carpenters rätt att uppehålla sig i Förenade kungariket, om en sådan rätt finns, således är en fråga som uteslutande rör den inhemska rätten.

Domstolens bedömning

28 Inledningsvis erinrar domstolen om att fördragets bestämmelser om frihet att tillhandahålla tjänster och de bestämmelser som antagits för att genomföra dessa

bestämmelser inte är tillämpliga på situationer där det inte finns någon anknytning till någon av de situationer som regleras av gemenskapsrätten (se, för ett liknande resonemang, bland annat dom av den 21 oktober 1999 i mål C-97/98, Jägerskiöld, REG 1999, s. I-7319, punkterna 42—45).

29 Vidare skall påpekas att en beaktansvärd andel av Peter Carpenters yrkesmässiga verksamhet, som framgår av punkt 14 i denna dom, består i att mot vederlag tillhandahålla tjänster till annonsörer som är etablerade i andra medlemsstater. Sådana aktiviteter omfattas av begreppet tillhandahållande av tjänster i den mening som avses i artikel 49 EG både när den som tillhandahåller tjänster för detta ändamål reser till mottagarens medlemsstat och när han tillhandahåller gränsöverskridande tjänster utan att lämna den medlemsstat där han är etablerad (se, angående så kallad cold calling, dom av den 10 maj 1995 i mål C-384/93, Alpine Investments, REG 1995, s. I-1141, punkterna 15 och 20—22).

30 Peter Carpenter utövar därmed den rätt att tillhandahålla tjänster som följer av artikel 49 EG. Denna rätt kan, som domstolen funnit vid flera tillfällen, dessutom åberopas av en person som tillhandahåller tjänster gentemot den stat i vilken han är etablerad, om tjänsterna tillhandahålls mottagare som är etablerade i en annan medlemsstat (se bland annat domen i det ovannämnda målet Alpine Investments, punkt 30).

31 Syftet med direktivet är att avskaffa restriktioner för rörlighet och bosättning inom gemenskapen för medborgare i medlemsstaterna i fråga om etableringsrätt och frihet att tillhandahålla tjänster.

32 Det framgår både av syftet med direktivet och av ordalydelsen av artikel 1.1 a och b i direktivet att direktivet är tillämpligt i de fall då en medborgare i en medlemsstat lämnar sin ursprungsmedlemsstat och beger sig till en annan medlemsstat för att där antingen etablera sig, tillhandahålla tjänster eller motta tjänster.

33 Denna tolkning vinner stöd av bland annat artikel 2.1, enligt vilken "[m]edlemsstaterna skall bevilja de personer som avses i artikel 1 rätten att lämna deras territorium", artikel 3.1, enligt vilken "[m]edlemsstaterna skall tillåta personer som avses i artikel 1 att resa in i landet mot uppvisande av enbart identitetskort eller pass", artikel 4.1, enligt vilken "[v]arje medlemsstat skall bevilja rätt till varaktig bosättning för andra medlemsstaters medborgare som etablerar sig inom dess territorium", och artikel 4.2 i direktivet, enligt vilken "[p]ersoner som tillhandahåller och mottar tjänster skall ha uppehållstillstånd under lika lång tid som tjänsterna utförs".

34 Det är riktigt att det av artikel 1.1 c i direktivet framgår att makar till sådana medborgare i medlemsstater som avses i artikel 1.1 a och b oberoende av medborgarskap omfattas av rätten att röra sig inom och uppehålla sig i en annan medlemsstat. Eftersom direktivet emellertid har som syfte att underlätta för medlemsstaternas medborgare att utöva etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster, har makar till medlemsstaternas medborgare fått sina rättigheter för att kunna följa med medlemsstaternas medborgare när de under de i direktivet angivna villkoren utövar sina rättigheter enligt fördraget genom att röra sig inom eller uppehålla sig i en annan medlemsstat än sin ursprungsmedlemsstat.

35 Således följer både av målsättningarna med direktivet och dess innehåll att det anger förutsättningarna för när en medborgare i en medlemsstat, och de andra personer som avses i artikel 1.1 c och d, får lämna nämnda medborgares ursprungsmedlemsstat och resa in i och uppehålla sig på en annan medlemsstats territorium för något av de ändamål som anges i artikel 1.1 a och b, allt för en period som anges i artikel 4.1 eller 4.2.

36 Eftersom direktivet inte reglerar rätten för medlemmar i familjen till en person som tillhandahåller tjänster att uppehålla sig i dennes ursprungsmedlemsstat, är

svaret på tolkningsfrågan avhängigt av huruvida en rätt till uppehållstillstånd för maken, i en situation som den som är för handen i målet vid den nationella domstolen, kan härledas från någon av gemenskapsrättens principer eller andra gemenskapsrättsliga normer.

37 Som domstolen funnit i punkterna 29 och 30 i denna dom utövar Peter Carpenter den rätt att fritt tillhandahålla tjänster som följer av artikel 49 EG. De tjänster som Peter Carpenter tillhandahåller utgör en beaktansvärd andel av hans ekonomiska verksamhet, vilken bedrivs såväl på hans ursprungsstats territorium i förhållande till personer som är etablerade på andra medlemsstaters territorium som på dessa personers territorium.

38 I detta sammanhang skall erinras om att gemenskapslagstiftaren har funnit att det är viktigt att säkerställa skyddet för medlemsstaternas medborgares familjeliv för att avlägsna hindren för utövandet av de i fördraget skyddade grundläggande friheterna. Detta framgår bland annat av bestämmelserna i rådets förordningar och direktiv om fri rörlighet för anställda eller rörelsedrivande personer inom gemenskapen (se exempelvis artikel 10 i rådets förordning (EEG) nr 1612/68 av den 15 oktober 1968 om arbetskraftens fria rörlighet inom gemenskapen (EGT L 257, s. 2; svensk specialutgåva, område 5, volym 1, s. 33), artiklarna 1 och 4 i rådets direktiv 68/360/EEG av den 15 oktober 1968 om avskaffande av restriktioner för rörlighet och bosättning inom gemenskapen för medlemsstaternas arbetstagare och deras familjer (EGT L 257, s. 13; svensk specialutgåva, område 5, volym 1, s. 44) och artiklarna 1.1 c och 4 i ovannämnda direktiv 73/148).

39 Det är emellertid ostridigt att det skulle skada makarna Carpenters familjeliv om de skildes åt och det skulle följaktligen skada även förutsättningarna för Peter Carpenter att utöva en grundläggande frihet. Denna frihet skulle nämligen inte kunna få full verkan om Peter Carpenter avhölls från att utöva den på grund av hinder, i hans ursprungsland, för hans maka vid dennas inresa och bosättning (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Singh, punkt 23).

40 Det finns anledning att nämna att en medlemsstat endast kan åberopa hänsyn till allmänintresset för att rättfärdiga en nationell åtgärd som kan hindra friheten att tillhandahålla tjänster när denna åtgärd är förenlig med de grundläggande friheter som domstolen säkerställer efterlevnaden av (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 juni 1991 i mål C-260/89, ERT, REG 1991, s. I-2925, punkt 43, svensk specialutgåva, volym 11, s. 209, och av den 26 juni 1997 i mål C-368/95, Familiapress, REG 1997, s. I-3689, punkt 24).

41 Beslutet att utvisa Mary Carpenter utgör ett intrång i Peter Carpenters utövande av sin rätt till skydd för sitt familjeliv i den mening som avses i artikel 8 i konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950 (nedan kallad konventionen). Detta skydd ingår bland de grundläggande rättigheter som enligt domstolens fasta rättspraxis, som dessutom ytterligare har bekräftats genom ingressen till Europeiska enhetsakten och artikel 6.2 EU, skyddas i gemenskapernas rättsordning.

42 Även om det av konventionen i och för sig inte följer en rätt för utlänningar att resa in till eller uppehålla sig på ett visst lands territorium kan det innebära intrång i den i artikel 8.1 i konventionen angivna rätten till respekt för familjelivet att utestänga en person från ett land där hans nära anhöriga bor. Ett sådant intrång står i strid med konventionen om det inte uppfyller kraven i artikel 8.2, det vill säga om det inte görs "med stöd av lag", inte syftar till ett eller flera mål som är legitima enligt artikel 8.2 och om det inte är "[nödvändigt] i ett demokratiskt samhälle...", det vill säga motiverat av tvingande sociala hänsyn samt bland annat står i proportion till det legitima mål som eftersträvas (se, bland annat, Europadomstolen, domen i målet Boultif mot Schweiz av den 2 augusti 2001, *Recueil des arrêts et décisions* 2001-IX, 39 §, 41 § och 46 §).

43 Ett beslut att utvisa Mary Carpenter som fattas under sådana omständigheter som de som är för handen i målet vid den nationella domstolen innebär att jämvikten mellan aktuella intressen, nämligen dels Peter Carpenters rätt till respekt för sitt familjeliv, dels skyddet för allmän ordning och säkerhet, rubbas.

44 Även om Peter Carpenters hustru i målet vid den nationella domstolen har brutit mot Förenade kungarikets utlänningslagstiftning genom att inte lämna det nationella territoriet efter det att hennes uppehållstillstånd i egenskap av besökare hade upphört att gälla, har hon sedan sin ankomst till Förenade kungariket i september 1994 inte betett sig på ett sådant sätt att man kunnat befara att hon i framtiden skulle utgöra en fara för allmän ordning och säkerhet. Dessutom är det ostridigt att makarna Carpenters äktenskap, som de ingick i Förenade kungariket år 1996, är äkta och att Mary Carpenter där alltjämt har ett verkligt familjeliv där hon bland annat tar hand om sin makes barn från ett tidigare förhållande.

45 Under dessa omständigheter utgör beslutet att utvisa Mary Carpenter ett intrång som inte står i proportion till det eftersträvade målet.

46 Med hänsyn till vad som anförts ovan skall den ställda frågan besvaras på så sätt att artikel 49 EG, mot bakgrund av den grundläggande rättigheten till respekt för familjelivet, skall tolkas så, att den utgör hinder för att den medlemsstat där en person som tillhandahåller tjänster till mottagare som är etablerade i andra medlemsstater har sitt ursprung, vägrar make, som är medborgare i tredje land, till den som tillhandahåller tjänster rätt till uppehållstillstånd på sitt territorium.

Rättegångskostnader

47 De kostnader som har förorsakats Förenade kungarikets regering och kommissionen, vilka har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

— angående den fråga som genom beslut av den 16 december 1999 har ställts av Immigration Appeal Tribunal — följande dom:

Artikel 49 EG skall, mot bakgrund av den grundläggande rättigheten till respekt för familjelivet, tolkas så, att den utgör hinder för att den medlemsstat där en person som tillhandahåller tjänster till mottagare som är etablerade i andra medlemsstater har sitt ursprung, vägrar make, som är medborgare i tredje land, till den som tillhandahåller tjänster rätt till uppehållstillstånd på sitt territorium.

Rodríguez Iglesias	Colneric	von Bahr
Gulmann	Edward	Puissochet
Wathelet	Schintgen	Cunha Rodrigues

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 11 juli 2002.

R. Grass — Justitiesekreterare

G.C. Rodríguez Iglesias — Ordförande